

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§.12. Domine, ecce quem amas, infirmatur. Dominus suam exponunt neceſitatem, atque in motuum sumunt, eius amorem, cuius curæ committunt remedium. Tu idem facito.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

XIII. *temetipsum Deus meus attende & fac. Orabat Daniel: faciet quod tibi conuenierit, suam præstantis misericordiam. A quam posset filius a parte febris inalecens: perat: faciet pater quod illi expedierit, illam denegans: illi fide negotium. Confutum est, inquit D. Chrysoft ut item agitans molestam, ex qua opes tuae honor, & aliquid vita dependet, aduocatum confidens doctorem te qui protegat, confutum est inquam, vt illi fidas, eo modo, vt totum illi negotium appetiens, causa dispositionem illi committas & merito quidem, conuenit enim, vt illi te dirigatur in negotio, & nequaquam tu ipsum pro tua ducas libidine, & recurrens ad Deum miser, & angustatus, vixne tuas, pte sequatur cupiditates, impleatque desideria?*

XIV. *Tu te ipsum illi committre, illi fide: quidquid Alij simili- enim conuenientius fuerit, exequitur: Deum no- D. C. H. R. stru pro iudicio orenum neque illi auxiliū nostri mo- dum docemus. Si enim aduocari & orationibus in Nom. de iudicis forensibus nostras res explicamus, suffragium panis. vero lacos, & qua ratione res disponenda sint, et Tom. 5. reliquimus qui pro libato nostris illi partes dispo- nant: multo magis cum Deo id facienda est, cessa- ei dicere quo pacto tibi auxiliū conferre deo: ipse nōn quo pacto tibi succurrat. Sic ubi expro- Li. de gra- dib. nom. (loquitur D. Berna), colorum Pr. neceps inclita: etenim in defectu & mœpia vini hoc lo. u. egit: cui. filio suo præfitem aperuit necelli atem: Fili vi- Ioan. 2. 3. num non habem, nec illi dicit quidquam, aut ex- poscit alicuius: nōuerat enim quid illi à quo tan- tum diligebatur, necessitate proposuisse suffi- ceret, illi modum succurrenti committens, con-uenientiori. Ex omni autem hac theoria, harū mulierum perpende nuntium, earum domum morbus ingreditur, nimia si dolent angulia cruciatas, qui agent ad Deum configuntur: Mi- serum a. e. cum, & quo modo effuderunt coram eo desideria sua, sua corda, tantum aperiendo necessitatem: Duo haec intelligentes: *Quia potest Dei est, tibi Domine misericordia. In Christo potentiam esse voluntatem; potentiam supponunt illum nuncupantes Domine: Dominus illi- mutatus, qui quidquid voluerit potest; voluntatem autem, dicendo: Lazarum esse quem amabat. Quicquid amas. Vbi amor est: ibi voluntas est, amate quippe eti bonum velle.**

§. 12. Domine, ecce quem amas, infirma- tur. Domini suam exponunt necessitatem; atque in motuum sumunt, eius amorem, cuius cura committunt remedium. Tu idem fecisti.

Alia nobis suggestur orationis documenta 35
ta mulieres ha. sanctissimæ, dum suam sic
proponunt: *Domine, ecce quem amas infir- matur, quid hoc: O Matronæ, Christone dicitis,* 1.
vt sciat, attendat, & perpendat amicum suu La-
zarum infirmatum: quid dñi forsan ignorat? nouit vt nostræ
*hoc optimè, vult tamē Deus vt adversitate pres- illi mani-
sus ad illum configias, cā illi referens & expo- festemus
nuns quāsi hanc ignorant. Expedit D. Chrysoft, adversita-
illa verba Domini apud Isaiam dicta peccatori: tem-
numquid miserijs tuis opas ipse remedium: ac Ho. 10. in-
cede ad me & illas mihi enara singulatim: Re- Gen. &
duc in memoriam, dñe tu prior iniquitates tuas, ut oras, i.
infisceris. Sic SS. PP. Græci legunt conformiter contra
textui Sepuaginta, quid hoc æternæ Deus i. cur Indo:.
precipis, ve id dicat homo quod ipse illo melius I. 43. 26
nollii numquid aliquid tuis est abconditum o-
culis? Numquid non illi sunt, qui vnico i. fu. se-
cretissimi cordis viscera perscrutantur? A. sculo Eceli. 39.
& usque in seculum respici & nihil absconditum 25.
est in conspectu eius: Sic est, respondet D. Chryso-
stom, nihilominus intendit Deus, vt illud ipsum,
quod ipse de tuis non ignorat miserijs, hoc illi
proponas, & expinas, ac si à te solo & tua hoc
nolueret relatione, idcirco quippe andacion fa-
etus ait David: *Deletum meū cognitum tibi feci. Tūc Psa. 31. 5.*
fecilli vt Deus tuū agnoscet delictū: ego con-
trariū affterē: quid Deus tuū tibi per prophe-
tam suum Nathan cognitum fecerit delictum:
cum eius tu esclus incurius: non contradicis. Ve-
rum tamen, mēa dolens miseria, ad Dominū cu-
curri, cā illi relatur, eiusque oculis p. opositu-
rus cognitam illi faciens ac si mea solummodo
relatione illam cognosceret, vt quid igitur. O * II.
Domine: vt per hoc fatearis, te divino indigere Cur hoc?
subsidio, illigique tuarū tribulationū remedium, illi
rario pri-
illud concesseris, debebas in putare: quinimo & ma-
inter nos, nelli quod aliud graui doleat infirmi-
tate, & illi possis succurrere velisque auxiliari:
nihilominus morti trahis: Domine qua de causa
tali non subvenis? ipse à me hoc requirat, ipse
veniat, ipse se humiliet, ipse suā fateatur in piis:
ipse illi mihi exponat, ostendat quanto pere mihi
ditat, eo fine cōtinuo clamabat Christus: Petere &
accipere;*

accipietis ad Deum accede, tuam illi representata amitatem. Eminentissime Domine, numquid iatri illam callef Deus omniafcis? viue, Sei
Matt.6.8, Pater vester quid opus sit vobis amequam peratis
eum. Ut quid ergo exspectat, donec cum ego co-
uenero me, acque illi enarraveri tribulationes i-
eas tu melius agnoscas, & si illas debetas referre,
illas debes cogitare: similiter ut per hoc o-
stendas quid cognoscas Deum esse, à quo tem-
dium exspectas; quodque receperis, ex eius tibi
manare pietate.

III. Hac de causa videre licet sanctos suis in tri-
bulationibus ad Deum confugientes, illas ei-
matur SS. Confiteantur, & singillatim euanantes, paritero;
exemplis deprecantes, ut illas & cognoscas, & inuenias.

Confirmet hoc tibi Pyssimus Rex Ezechias eten-
tim ad exteras redactus angustias quibus eū
superbissimus Sennacherib, in Ierusalem corona
cinctum exarcat; qui litteras ei misit blasphemis
minisque innumeris execrandas, quibus a-
crieris instabat ut te, vibemque dederet, litteras
acepat rex, & illico ad templum se recepit; atque
in Dei conspectu illas aperuit, diuinique pro-
posuit oculis pelegrinas. Ascendit in domum
Domini & expandit litteras coram Domino; atque
illi. Aperi oculos tuos & vide, & missas perpende
litteras; quid hoc Rex sanctissime? an Deus illas
non viderat, quando eas fastidiosus exarauit Sen-
nacherib? quinimo priusquam barbarus hic Ty-
ranus calamum accepterat, eas ipse in corde ei-
ius arroganti & clata cogitatione perlegerat.
Hunc adie atatum eis Daudem, quamcumque
enim sentiebat adversitatem, illico ad Deum illam
exposituram: cuiusque oculis proposituris accus-
rebat; vede humilitatem meam & erige me, vide
humilitatem meam & laborem meum. Quid agas
ō pessimum Rex? Tribulacionem meam ame tamen
promotio, & enatio singula in me; quid? an illam
ignora Deus? Vates Micer, sic precatur. Vede Do-
mine afflictionem meam; forsitan illam nō vidi? an
excepisti omnia scit. Verumtamen hoc desi-
derat, ut tu tribulat omibus afflictus, ad eum pro
remedio confugas, tu ipse cum illo te secretes,
velut cum pessimo Patre, & amico fidelissimo,
eo tamen exponis afflictionem, & tuam agnoscas
miseriam, tam ipse intelligas necessitatem, ut
tanto plus eius facias misericordiam.

Secundo, hoc ea faciunt intonatio SS. At tan-
to efficacius diuinæ moueant viscera misericor-
dia, pauperi vulneribus fauio & pedibus vnde-
quaque lante diffinimis nō sufficiat, quod si lat-
te illas transuitem ea videre. Sed insuper eadē
tibi verberibus exponit lachrimosis, ac hī tu hac
Ratio sc-
cunda.

oculis tuis minimè conspiceres; acclamat tibi
heu, Domine mi meam attende precor afflictio-
num. Non parum pia mouentur viscera, quando
tuas illius oculis spectandas offert infirmitates;
ita ut, qui videt illas nec ad remedium mouetur
pictatus, eo ipso testatur omnem in se refrigeruisse
charitatem: teste Apostolo Ioanne: Qui viseris
fratrem tuum necessitatem habere &c. Videamus
autem illa permoueas, eius oculis tuas expone
miserias, illas represesta, gematibus quibus po-
tes mactissimus.

Hoc sanctorum fuit exercitium quando co-
ram Deo in particulari referuntur, & eius expo-
nunt oculis, quas patiuntur calamitates, cunctis. Hoc fuit
modi exemplis S. Isaeet eloquium. Hos tu imi-
tare, quacumque tribulatus angustia, quacumque exercitium
infirmitate languidus, quacumque pauperitate
sollicitus, Deum consulire, & cum Hieremias de-
precari: Vede Domine & considera quoniam facta Thore, 1.1.
sur velū: heu Domine mi quod si merito diuīte
damnaveris epulorem, eo quod Lazarus fuit
illi proponente calamitatem plagisque oculis
exponentem immisericors solaci contempserit,
cum posset vel vnicam illi micam adiuvens; an
ego tua huic sunt viscera conferenda? an forte
cor tuum incelemius obduriuit? Vede humilita-
tem meam & eripe me.

Insuper iuxta hanc doctrinam exponere lice-
ret, quod paulo ante de SS. Virgine Maria di-
ximus: quoniam enim fecerit Christum non igno-
rare vim defectum, eum tamen filio indicauit
voluit, quod hinc ignoraret. Filius vnum non ha-
bit: ut per hoc pietatis eius videnta permanereret,
ipsum in oratione harum sortorum licet tibi an-
necare: Domine, ecce quem amas &c. Alioquin
affulget ratio, ut quid Domino Christo dicis:
Ecce quem mas informatur nomine congruentius V.
foret dicendum, Domine, qui amat te, tibi
qui studet deseruire, graviter infirmatur, cunq; que
Moris est, quando quippe à Principe expolu-
mas, & las viriles non expousas id quod ille tibi deside-
rat sed quod tu illi, quodque scelulus ille seruic te amat.
tus & seruare desideres; non illi ait: Domine qua-
me amas, sed ex opposito: quia famulus tibi sum
addictissimus, & in talibus occasionibus meam
tibi complacendi promptam patefecit voluntati-
tem, nec deest ratio: ut enim alter tibi conferat
beneficium, non exponenendum est tibi id, quod
illi debes, & qua ratione illi plurimum teneas, is
sed id quod ipse tibi debet, & quantum tibi ex
parte

VI. Deo nostra non sunt obsequia, & sed potius: Domine: Ecce quem amas infirmatur, sequitur ut ad huius confirmationem diversis vi-

ribus hic in domo tibi seruandi testatus sit sepe voluntatem, quantum occasio praeterit. Ne-

Daniel. 9. 18. mo iure illas reprehendat, etenim hoc ipso, in a-

gendo cum Deo restantur se esse sapientissimas, quem ut incides tibi beneficium, non illi primo loco obiciendū, quod ipse eum dilexeris, quod in eius fecitis obsequium, sed quod ipse tibi præstis, & quod ipse tibi sua mortis pietate, & misericordia liberalitate conceperit: Non in infi-

Uia. 64. 6. liationibus nostris proferimus preces ante faciem tuam, sed in infestationibus tuis multo: neque Da-

niel, & oratio efficacissima quam effundebat,

huc erat propter temetipsum attendit, & fac, &

velle Deum sic, magnum fuit nobis beneficium,

si namque illū solummodo rogate debeternus,

obsequium nostris iniunctis sicut terrenis Reges,

quam haec parus forent & modica, quae in me-

dium affecte valeremus: quid haec sunt omnia

coram eo & quam parum nostris fratri viibibus

postemus efficere: Quasi pannus mensurae con-

seruus iustitia nostra: testatur Vauidicus Isaiae.

VII. Quod obsecro obsequium Dei tantumque ma-

Nihil co-

iestatim agnum atque abominatione dignū ex-

exam Deo qui polleamus: quandoquidem omnia creata no-

sumus. Isa. 40. 15.

qui polleamus: quandoquidem omnia creata no-

sumus. coram ipso valent, & quoquo animalia

terram perambulant, & ligna fert moss Libani,

non sufficiunt ut ex illis dignum ei sacrificium

immoleatur: Ecce gentes quasi stilla sisula, & quasi

momentum flatera reputata sunt. Ecce insula, equestri

puluis exiguis & libanus non sufficiunt ad suffi-

cendum & animalia eius non sufficiunt ad hol-

caustum, omnes gentes quasi non sint sic sunt coram

eo, & quasi nibilium, & inane reputata sunt ei. Cu

ergo similem fecisti Deum &c. O quam defectio-

na forent illi beneficia, quae solis nostris proprie-

ritentur mentis, ut ab eo tam magna ac pra-

clara, qualis ipse Deus est, petere beneficia va-

leremus, vult autem, ut illa propter seipsum po-

stulemus, per eius misericordiam, bonitatem &

amorem, quo nos pro beneficio suo diligit

affectuosius: Propter remeipsum Dominus atten-

de, & fac.

VIII. Habet hic usurpatum ab Ecclesia modum

Modus concendi à Deo gratiam, gloriam, salutem, &

orandi consolationem: scilicet. Per Dominum nostrum

Ecclesie Iesum Christum filium suum, Domine mihi, hoc mi-

per Christi concedo beneficium per Iesum Christum

Hieron. Bapt. de Lanuza Tom. III.

parte sua subuenire tenetur: intra hæc mat-
tronæ vt Christum ad subueniendum istimo
Lazarum permouerent non viderunt, quod dicere
debuerint, Domine: Ecce quem amas infirmatur,
& sed potius: Domine, qui tanto te amore profe-
quitur, ut ad huius confirmationem diversis vi-
ribus hic in domo tibi seruandi testatus sit se-
pe voluntatem, quantum occasio praeterit. Ne-
mo iure illas reprehendat, etenim hoc ipso, in a-
gendo cum Deo restantur se esse sapientissimas,
quem ut incides tibi beneficium, non illi primo
loco obiciendū, quod ipse eum dilexeris, quod in
eius fecitis obsequium, sed quod ipse tibi
præstis, & quod ipse tibi sua mortis pietate, &
misericordia liberalitate conceperit: Non in infi-
lationibus nostris proferimus preces ante faciem
tuam, sed in infestationibus tuis multo: neque Da-
niel, & oratio efficacissima quam effundebat,
huc erat propter temetipsum attendit, & fac, &
velle Deum sic, magnum fuit nobis beneficium,
si namque illū solummodo rogate debeternus,
obsequium nostris iniunctis sicut terrenis Reges,
quam haec parus forent & modica, quae in me-
dium affecte valeremus: quid haec sunt omnia
coram eo & quam parum nostris fratri viibibus
postemus efficere: Quasi pannus mensurae con-
seruus iustitia nostra: testatur Vauidicus Isaiae.

Psalmum compositum David nonagesimum in 37. 50.
quo declarat vigilantiæ, qua Deus amicos suos
protectit, eis sanctet, & auxiliatur; deinde discurret Deus a-
qua ratione, quæta fuerint, secundum dormire micorum
possunt quietoque sibi conquiescere, eius protec-
torum Aionis ac custodia sibi sollicitudini: Qui habitat prote-
ctor in adiutorio aliissimi in protectione Dei cali com-
Aionem morabitur, eo modo quo Salomon omnis expens in se sus-
cure securus dormiebat sexaginta fortibus Israël cipit.
commendatus, qui Regis in te suscepit, erant pro- Psal. 90. 1.
tectionem. Sic & iustus Deum deprecatus; Do-
mine, gere cuiam famuli tuos: Disceit Dominus sus-
ceptor meus tu &c. ipse liberabit me de laqueo
venantium &c. Scapulis suis obumbratio sibi &c.
Sic circumdabis te &c. non timebis à timore no-
cturno quo, recta non accedet ad te malum &c. Per
hoc lecurum reddit ac pacatum spiritus sanctus
amicum Dei: Fili mi custodi legem &c. & ambu Pro. 3. 21.
labi fiducialiter in via tua. Si dormies non time-
bis: Domini enim eris in lucere tuo. Itaque quem
Deus habet sibi amicum, sub umbra sua protegit
eum ab omnibus incolumentibus.

Hinc est quod, qui Dei amicorum numero X.
cententur, ut aliquid ab illo consequantur, illi Hæc Deo
hoc representent quasi aliquod, quod eius inibi Abraham
bit muneri, sique negotium (ut sibi sic licet) proposuit

H h

ad

ad quod ipse teneatur. Prædictus Dominus Abraham proficiat, ut vrbes illas delecturis immundis in quibus tibi nepsis Lot moratur cum uxore & filiabus: ut autem ab eo Abraham impetraret, quatenus illis miseretur nihil ex parte eorum Deo proponit, sed nec ex sua quidem, & non nisi illud, quod diuinæ censet imperiandum beatitudini, quocirca responderet illi; o Domine hoc tuum dederet omnino bonitatem, non tibi conuenit aequali multitate supplicationis ut noxios ita innovos.
Eze. 17.25 xios: *Adiutor te ut rem hanc facias & occidas iumentum cum impropositaque iustus sicut impius non est hoc iumentum.*

X. Dens populi sui refractari concitans idololatriam Moysi commotus loquitur: radicibus euelam illos O Domine replicat Moyses, hoc tuon parci honoris derogat: etenim dicent Egypti, eo quod illos alefe non potueris, idcirco in montibus eos occideris: *Ne qua o dicas Egypti, callide eduxis eos &c.* Quando ad tantum Deum provocarunt iram, ut iam eos dira pelle ferire decreveris, *Feriam eos pestilenta, & consumam eos.* Iterum accurrunt Moyses: atque: Domine mihi sic agendum: agitur enim de honore tuo, & in proprii nominis cui gloriam necesse est populum hunc a te conferuare: cum illum in tuam suscepimus protectionem: *No audiant Egypti de quorum modo eduxisti populum istum &c.* & dicant: non poterat introducere populum in terra, qua iuuauat: idcirco occidit eos in solitudine; magnificetur ergo fortitudo Domini. Hanc eandem etiadi proxim feruavit Ioseph: ut eam vii hostes infirmam de populo illo referre victoriam ad Dei duplex configat: heu Domine mihi quid catena dicent nationes? Huius in te populi suscepisti defensionem: illi tibi ut tuum sclegisti, & te eius testatus es esse prorectorem, manifestum est, quod illi, qui viderunt quod illi minime afflito subeauerat, graves contra te deponeant querimonias obgignementes: ecce quis iste Deus quis iste Pater amicus, qui suos sic deserit auxilio desiratos, quos in tutelam accepserat protegendos: *M. Ioseph 7.8.* Domine quid furies magno nomine tuo?

Hec est illa harum mulierum prudentia, quæ fratris sui remedii optates, illud Christi Domini imponunt sollicitudini. Domine Lazarum tibi incumbit amici sui labiuenire necessitat. Hoc dicitur, et (ait D. Augustinus) in quo confusa sunt: *A tract. 49 mani tantummodo nuntiandum fuit; sufficit ut in Iordanus non enim amas & deseris Non tunc. Tom. 9. munc, amor amicorum mundi comparandus Dei amor.*

ritatis, obvita vero contrarietate seu aduersitate non est fortuna terga virtutis incolumitas. Expressit hoc misericordius Petrus Chrysostomus, verbo admodum significati: seruens uo: *Christi affectum per se & conuenientem charitatem. Convenire dicitur quiescumque quis ait D. Pet. teri diem dicit in iudicio, delitata expostulans Chrysostomus, eius obligationem ab illo. Reproficiat alioquin serm. 6.1. faciat, quod si ei mulieris non agit: si as cum coram iudice demonstrans ad hoc ipsum obstringi. Hoc ipsum vi video matrone haec faciunt: *Convenire Christi charitatem.* Verus tenetur amor amico necessitate laborantibus subvenire: *Amor operatus magna si est si autem operari renuntiatur.* Amor non est ait D. Gregorius, Domine mihi amori tuus absit D. Gregorius, ut fictus sit, qualis est terrenus, qui solis nonne feruite amici prosperitatibus; sed verus est: proinde eo ipso ad illum spectat amico adesse laborantem. Habet hic modum orandi tuus in angustiis eminentiorem, illas diuinæ commite obligacioni: quicquid tuaso vero, vix aliquid inuenies, quod eius possit pectus excitare, Domine seruo tuo subveni, quem sanguinis tu litro de potestate Satanae redemisti: *banc etenim crudelis hi inimicus ad mortem persequitur, mihi propice, ecce me, quem ex tua misericordia tuus dilexisti, quem vi inquietes vel ut palto cœlestis, de celo descendili, mea attende discretula, mea misere perdizioni: Errauis sicca aut, Ps 1:8.* que perit, que feruum tuum Domine. Ecce Domini 176. ne Palmitem, quem gracie tua beneplacito in Ecclesiæ tuae vinea plantasti illum tuatum rigore misericordiarum. Ecce cui vitam largires eam: tibi feruiri, sed ad hoc deservire mihi ritores & incolumentes. Ecce, quem in huius mundi domo starnuti et creaturam tuam, fame pereuntem & inopia.*

§. 13. Infirmitas hæc non est ad mortem.
Accident aduersitates & clades diuina dispositio ad eis gloriam nostrum commendat.

A Valens autem Iesus dixit: *infirmitas habet 38* vultu
non est ad mortem, sed pro gloria Dei, ut glorietur filius Dei, per eam. Expendit hic Theophilus, in Iohannem, ab Euangelista dici in plurali: *Dixit eis:* videlicet per quos numerum infirmitat: Credit enim unum non suffit, sed plures quos matrona illa ut ritane, Christo numeros desirabant. D. Chrysostomus, refert ad sores He. 61, in quibus Dominus respondebat: *Accepto hoc Iohan-* nuntio & audita legatione responderet Christus